19 .СУ „ЕЛИН ПЕЛИН"-СОФИЯ
ул. Яков Крайков №16; тел. 952 24 84, 952 30 16 www.19sou.bg; e-mail: school@19sou.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....
Директор: Клара Арабаджиева

ПРОГРАМА

за превенция за отпадане от училище за учебната 2026/2027г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Създаването на условия за редовно присъствие в училище и активна работа по време на учебния час са значима предпоставка за осигуряване на добро бъдеще за всеки ученик.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Социало-икономически причини - ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве.
- Етнокултурни причини - по–ниска ценност на образованието.
- Образователни причини - слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и други;
- Причини свързани със здравния статус.
- Психологически причини - неувереност в себе си, чуство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и други.

II.Анализ на състоянието

1. В 19.СУ "Елин Пелин" учениците застрашени от отпадане са основно тези, които имат отсъствия по неуважителни причини или имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище. Въпреки това в 19.СУ **няма отпаднали ученици**.
2. През изминалата учебна година в училището се наблюдаваха както положителни тенденции, така и предизвикателства, свързани с риска от отпадане на ученици.
3. Положителни страни:
   - Повечето ученици редовно посещават учебните часове и не се наблюдават значителни затруднения по отношение на отсъствията.
   - Училището успява да включи много деца в извънкласни дейности (спорт, клубове по интереси, занимания по проекти), което повишава тяхната мотивация и чувство за принадлежност.
   - Отразено е значително увеличаване на броя на осъществените родителски

срещи с цел кооперативност и съпричастност при трудни ситуации. Обсъдени са трудности и за взети решения.

4. Предизвикателства:
   - Част от учениците имат голям брой отсъствия, най-вече поради семейни причини, липса на мотивация или здравословни проблеми.
   - При някои деца се наблюдава ниска успеваемост и изоставане в учебния материал.
5. Изводи:
   - Работата по превенция трябва да продължи, като се обърне особено внимание на редовното посещаване на часовете и на активната връзка с родителите.
   - Необходимо е да се развиват допълнителни занимания и консултации за учениците в риск, за да се чувстват по-уверени и да не изостават.
   - Тясното сътрудничество между учители, родители и институции е ключово за задържането на всички деца в училище.

Тенденцията в 19.СУ през учебните години включва намаляване на общия брой на отсъствия по уважителни и неуважителни причини и на средния брой отсъствия на един ученик, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1.Цели

1.1. Намаляване риска от отпадане и трайно отсъствие от училище.

1.2. Осигуряване на равен достъп до образование.

1.3. Подкрепа на учениците с трудности в обучението или със социални проблеми.

1.4. Повишаване мотивацията на учениците и родителите за активно участие в образователния процес.

2.Целеви групи

2.1. Ученици с чести отсъствия (извинени и неизвинени).
2.2. Ученици със слаба успеваемост.
2.3. Ученици от уязвими социални групи.
2.4. Ученици с риск от социална изолация или с проблемно поведение.
2.5. Родители/настойници, които не подкрепят редовното посещение на училище.

III. Основни дейности

1. МОНИТОРИНГ И РАННА ПРЕВЕНЦИЯ

1.1. Системно проследяване на отсъствията.
1.2. Седмични справки за отсъствията.
1.3. Индивидуални досиета на учениците в риск.

1.4. Работа на Механизма за обхват и задържане в училище.

2. Педагогическа подкрепа
2.1. Индивидуални и групови консултации.
2.2. Допълнителни часове за ученици с обучителни трудности.
2.3. Интерактивни методи на преподаване.

3.Психологическа и социална подкрепа
3.1. Индивидуални консултации.
3.2. Развитие на социални и емоционални умения.
3.3. Медиация при конфликти.
3.4. Сътрудничество със социални служби.

4.Работа с родители
4.1. Информационни срещи.
4.2 Индивидуални консултации.
4.3 Включване на родителите в училищни дейности.

5.Извънкласни дейности
5.1. Клубове по интереси.
5.2. Организиране на екскурзии и срещи с успешни личности.
5.3. Доброволчески инициативи.

IV.График на дейностите

Период	**Дейност**	**Отговорни лица**	**Индикатори**
М. Септември	Идентифициране на учениците в риск, изготвяне на списъци	ЗДУД, класни ръководители	Списък на учениците в риск
Месечно	Анализ на отсъствията	Класни ръководители, ЗД	Справки
Постоянно	Индивидуални и групови консултации	Учители, педаг.съветник,	Протоколи
Всяка учебна седмица	Допълнителни часове за изоставащи ученици	Учители	Успеваемост
Веднъж на срок	Срещи с родители	Класни ръководители	Протоколи

Веднъж годишно	Анкетиране за мотивация и удовлетвореност	Психолог/пед.съветник	Резултати от анкетите

V. Мерки и дейности за превенция и подкрепа на учениците.

Възможен подход за представяне на планираните мерки и дейности според това към кого са адресирани – ученици, педагогически специалисти, родители, работа с институции и други.

1. Дейности с насоченост към учениците:
   1.1. Разширяване и разнообразяване на формите за организиране на свободното време на учениците – създаване на привлекателни извънкласни форми.
   1.2. Включване на учениците в състезания, олимпиади и други.
   1.3. Осигуряване на публични изяви на учениците – празници, конкурси, и др.
   1.4. Ученическо самоуправление, Ученически съвет; привличане в съвместни дейности с насоченост към превенция на отпадането.
   1.5. Усъвършенстване на работата с изоставащите ученици чрез консултации, индивидуална работа и други.
   1.6. Подпомагане на пълноценното участие на ученици в неравностойно социално положение в образователния процес чрез осигуряване на средства.
2. Мерки и дейности с насоченост към педагогическите специалисти:
   2.1. Включване на педагогическите специалисти в различни квалификационни форми.
   2.2. Мотивиране на учителите за участия на конференции и други форуми за обмяна на добри педагогически практики.
3. Мерки и дейности с насоченост към родителите:
   3.1. Създаване на система за информиране на родителите за учебните резултати и поведението на децата им в училище.
   3.2. Въвеждане на алтернативни форми на традиционните родителски срещи.
   3.3. Организиране в училище на дни на „отворените врати".
   3.4. Провеждане на семинари, тренинги и други с родителите на учениците.
   3.5. Съвместна ангажираност на родителите и училището при търсене и привличане на допълнителни ресурси.
4. Мерки и дейности с насоченост към повишаване капацитета на училището за идентифициране на учениците в риск от отпадане и подобряване на ефективността на работа с институциите:
   4.1. Подобряване на вътрешно-училищната комуникация класен-ръководител – педагогически съветник, зам. директор – директор с оглед ранно идентифициране на учениците в риск.
   4.2. Продължаващо модернизиране на материалната база.

4.3. Координиране, организация и насочване на средства от дарителски фондове за пособия и други за застрашените от отпадане ученици по финансови причини.

4.4. Създаване на система за координация и сътрудничество между институциите с отговорности за учениците – работни срещи, дискусии, съвместни мероприятия и други.

4.5. Използване потенциала на местните структури, подобряване комуникацията и организация на съвместни дейности с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

4.6. Участие на Обществения съвет и Училищното настоятелството в приобщаването на родителите като партньори и споделяне на отговорностите за задържане на учениците в училище.

5. Други важни мерки и дейности, залегнали в програмата на 19.СУ за превенция на ранното напускане на училище са:

5.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците.

5.2. Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи.

5.3. Обобщаване всяка седмица на информацията за осъствията на учениците от класните ръководители. При натрупване на отсъствия по неуважителни причини на ученик - информиране на родителите от класния ръководител за изясняване причините за отсъствията.

5.4. Координиране на действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник, училищния психолог и училищното ръководсто.

5.5. Запознаване на учениците с правилника на училището от класните ръководители още в първия учебен час.

5.6. Разглеждане в ЧК на теми свързани с:

- Превенция на насилието;

-Неправомерните действия, характерни за малолетните и непълнолетните ученици;

- Опасностите от сърфиране в интернет както и други рискови прояви, които могат да застрашат децата и да доведат до отпадането им от училище;

- Теми свързани с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.

- Системно подпомагане на ученическия колектив за създаване на екипност - провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс от педогогическия съветник и училищните психолози.

- Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

- Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

- Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите,

изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

- Консултиране на застрашените от отпадане ученици с педагогическия съветник или с училищния психолог.

- Кариерно развитие – учениците, застрашени от отпадане могат да определят професията, която им допада, това ще ги мотивира за по- добри учебни постижения и за оставане в училище.

- Библиотечно - информационно обслужване – в училището се осигурява чрез училищната библиотека, която гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

6.Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата.
6.1. Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, педагогическисъветник/ психолог със застрашените от отпадане ученици;
6.2. Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности;
6.3. Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището;
6.4. Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП;
6.5. Активна работа на УКПППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот;
6.6. Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището;
6.7. Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
6.8. Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище;
6.9. Съвместна работа с МКБППМН, ДПС, отдел „Закрила на детето", ДПС при РУ;
6.10. Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия;
6.11. Организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.

7.Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на външни институции.
7.1. На ниво училище се извършва индивидуална работа с детето в риск;
7.2. Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя писмен доклад/уведомително писмо до АЗД за извършената работа с детето и неговото семейство;
7.3. АЗД предприема необходимите мерки за закрила след проучване и изготвяне на план за действие.
7.4. Санкциониране на родителите по ЗПУО.

Комисия за превенция за отпадане от училище.
Изготвил: Ралица Василева-Найденова/ психолог